

A MET IRÁNYELVEI

A Magyar Energetikai Társaság tevékenységének talapzata az **ALAPSZABÁLY**, mint jogi dokumentum. Ezt alapul véve, a Társaság gondolatosságának és működésének részletesebb elvi-gyakorlati irányelveit a „A MET irányelvei” elnevezésű kétszintű dokumentumban, annak „Alapvetések” és „Tézisek” című fejezetében határozzuk meg.

Alapvetések

Gondolkodásunkban az emberi létezés princípiumát, azon belül közösségünk (országunk és nemzetünk), polgárainak érdekeit tekintjük meghatározónak. Az energetika területén kifejtett tevékenységünket ez a magasabb szintű rendező elv vezérli.

1. Az **emberi lét** szükségleteit három „cölöp” jellemzi:

- A) Biológiai** létezés szükséglete: az élelem, az ivóvíz és a levegő (oxigén). Másodlagos szükséglet a ruházat és a lakás.
- B) Az ember szellemi és lelki szükségletei:** ebbe a körbe tartozik az anyanyelv, a tanulás, a tudás, a szellemi, lelki, és erkölcsi értékek, a hit, a vallás, a kultúra, a történelmi tudat.
- C) Családhoz és közösséghez** tartozás szükséglete (szülők, gyerekek, rokonság, kisközösségek – ilyen az egyesület is - valamint a szülőföld, nép, nemzet, haza, vallási és lakóhelyi közösségek, stb.).

Az emberi lét szükségleteinek kielégítéséhez az állam a kereteket teremti meg, a javak előteremtése (munkával, hozzáadott értékkel) személyes jog és kötelesség.

2. Az országhatáron belüli emberi létezés hosszú távú fenntarthatóságának meghatározó közösségi bázisa a **nemzeti vagyon**. A MET alapelveinek lényeges elemét képezi a közösségi (nemzeti, önkormányzati, polgárok szervezetei) vagyon megőrzése és gyarapítása iránti elkötelezettség. A nemzeti vagyon körébe sorolandók:

- A) Természeti** környezetünk: a föld felszíne alatti ásványi anyagok, energiahordozók, vizek, a teljes élő és élettelen világ; a hegyek, erdők, felszíni vizek, termőföld (annak tápanyagtartalma), állat- és növényvilág, továbbá hazánk légköre, annak oxigéntartalma és más alkotóelemei, valamint a víz, a szél és a nap energiája.
- B) Emberi közreműködéssel** létrejött dologi (tárgyak, infrastruktúra, épített környezet, stb.), pénzügyi és szellemi javak, továbbá állat és növényállomány.
- C) A humán vagyon** (anyanyelv, egészség, tudás, készség, tapasztalat, hagyomány, erkölcs, hit, kultúra).

A közösségi vagyon körében kell számon tartani a vagyonteremtő képességünket is.

3. Országunk gazdálkodásának alapja a **pénzügyi mérlege**, amely polgáraink emberi létének anyagi bázisát képezi, ezért szakmai anyagainkat az alábbi kérdések megválaszolásának figyelembe vételével készítjük el:

- A) Biztosít-e az adott energetikai tevékenység hosszú távon, országos szinten, **pozitív pénzügyi szaldót**?
- B) Létrehoz-e az adott energetikai tevékenység **hazai hozzáadott értéket**?
- C) Csökkenti-e az ország **importkiadásait**? (Pl. energia és nyersanyag importot, eszközök és anyagok importját).
- D) Növeli-e az ország **exportbevételeit**? (Termékeink, szolgáltatásaink értékesítéséből, hazai tulajdonú külföldi befektetéseinkből, ...)
- E) Az energiaellátás hozzájárul-e a **fogyasztók A), B), C) és D) szempontok szerinti eredményességéhez**?

4. Felfogásunk szerint országunk gazdasági rendszere a szociális piacgazdaság elvén kell, hogy működjön. Ennek fő jellemzői:

- A) A **verseny** elvén működő szociális piacgazdaság alapja a magántulajdon.
- B) A versenypiac feltétele: **több piaci szereplő**.
- C) Az egyszereplős piac, vagy **monopolhelyzet** esetében az állam, vagy az önkormányzat köteles olyan megoldásokat (többségi tulajdon, vagy jogi szabályozás) kialakítani, amelyek a **közjó** érdekeit védik.
- D) A **szociálisan rászorulókról** köteles a közösség (állam, önkormányzat) gondoskodni.

5. Környezetünk védelmével kapcsolatos felfogásunk fő elemei:

- A) A Föld éghajlatváltozása
A globális és nemzeti gazdaságok működése, valamint az államok felelőssége között a felelősséget illetően világszinten feloldhatatlannak tűnő **konfliktusok** jöttek létre, amelyek kezelése az emberiség mai generációjának nagy kihívása.
- B) A Föld éghajlatának az emberi tevékenységgel összefüggésbe hozható változása a Föld felelős vezetőinek és lakóinak **egyetemleges felelőssége**. Fontos: az ok-okozati viszonyok **tudományos** feltárása, valamint a hipotézisek és hiteles tudományos eredmények árnyalt értelmezése.
- C) Az emberi okokra visszavezethető éghajlatváltozást illetően az egyes országok számára az **arányos felelősség** elvét valljuk. „Egy egészséges vízcsepp képtelen élehetővé tenni egy szennyezett óceánt, de mérete arányában hozzájárulhat.”
- D) Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásáról
A Föld klímaváltozása okának ma elterjedten (de sok ellentmondással terhelten), alapvetően a CO₂ kibocsátást tartják. Amíg ebben a nagyon komplex témában - a nemzetközi tudóstársadalom által megkérdőjelezhetetlenül – az ember által okozott kibocsátások és a természet közötti fizikai kölcsönhatásokat megnyugtató módon nem tisztázzák, addig tartózkodunk testületi állásfoglalás kiadásától. Addig az „Alapvetések” fejezetet, annak különösen a 3. pontját javasoljuk alkalmazni.
- E) Az állam lokális felelőssége polgárai **létfeltételeinek** biztosítása, az éghajlatváltozási kérdéseket ez alá rendelve, az arányos felelősségvállalás elvével kezeli.

- F) A környezetvédelmi kihívások technológiai fejlődést hoznak, új piacok nyílnak meg, amelyeken új megoldások jelennek meg. Az új termékek hazai **hozzáadott értékkel** történő létrehozása és exportálása országunk stratégiai érdeke.
6. A MET felelősséget vállal a **jövő nemzedékeinek** érdekképviselőtéért (az emberi lét fenntarthatóságának és környezetünk védelmének szolgálatában).
7. Az egyesület tagjai és felelős vezetői a MET működését három cölöpre helyezik:
- A) Társadalmi hasznosság.
 - B) Szakma-közösségi hasznosság.
 - C) A MET működésének biztosítása.
8. A MET tagjainak és tisztségviselőinek tevékenységében az IGAZSÁGOSSÁG, az ERKÖLCS és a társadalmilag hasznos TELJESÍTMÉNY jelenti a vezérlő elvet.
9. A MET működésében a tagok és választott vezetők személyes jogait és kötelességeiket alávetik a közösség szolgálatának.
10. A MET működésének szakmai spektruma átfogja az energiaforrások az energiaátalakítások, az energiaszállítás és a fogyasztói felhasználás területeit, beleértve a társadalmi és környezeti hatásokat is.
11. A MET az összetett kérdések vizsgálatánál arra törekszik, hogy a válaszokat a fenti elvek alapján, komplex módon, műszaki, közgazdasági és jogi szempontú megközelítéssel, a társadalmi és környezeti hatások figyelembe vételével dolgozza ki.
12. A MET törekszik arra, hogy az energetika hazai és nemzetközi körforgásának cselekvő részese legyen, hozzájárulva országunk szellemi és anyagi értékeinek gyarapításához.

Tézisek

Az energetika egészéről és részterületeiről alkotott elvi nézeteinket – az „Alapvetések” pontjaira alapozva, az alábbiakban foglaljuk össze.

1. Az állam és az önkormányzatok tulajdonában álló, a **nemzeti vagyon** részét képező energetikai rendszerek nyilvántartása, megőrzése, gyarapítása, fejlesztése és működtetése közösségi érdekeket, a közjót szolgálva, **közösségi ellenőrzés** (állami, vagy önkormányzati) alatt kell, hogy történjen.
2. Az állami és önkormányzati tulajdonban lévő energetikai rendszerek működtetéséhez megfelelő gazdasági környezetet biztosítva, olyan szervezeteket és személyi feltételeket kell kialakítani, amelyek képesek a közvagyon a kor **élenjáró szakmai színvonalán hatékonyan és versenyképesen** működtetni.
3. Országos energetikai kérdésekben a MET az „Alapvetések” pontjai szerint jár el (különös tekintettel annak 3. és 4. pontjára), vizsgálatait **hosszútávra szóló számításokkal** (min. 20 év) törekszik alátámasztani.
4. A hazai elsődleges, hagyományos energiaforrásokról (szén, olaj, földgáz, nukleáris) Iránymutató elveket az „Alapvetések” tartalmazzák, külön hangsúlyozzuk annak 6.

pontját. Az elsődleges energiaforrások kitermelésének indokaihoz a mai generáció érdekein túlmenően vizsgálni kell a **jövő generációinak** (dédunokáink) érdekeit is.

5. Energia importról és energia függőségről
Alapja a hosszú távú energiastratégia, amely az ország **függőségének csökkentését** tűzi ki célul. Vezérlő elvként alkalmazva az „Alapvetések” pontjait, komplex vizsgálatok végzendők.
6. Az energiahatékonyságról
Mind importfüggőség, mind költség, mind környezetvédelem, mind hazai hozzáadott érték termelése szempontjából kívánatos irány a „zéró” primer energia felhasználás. Ennek az iránynak a követése a jövő komplex feladatai közé tartozik – kiemelt figyelmet fordítva a lakossági és a közcélú **épületállomány** jelenleg pazarló energiafelhasználására.
7. Az állam vagy fogyasztók általi támogatások alapelvéről
Csak olyan energetikai megoldások támogatásával értünk egyet, amelyek az „Alapvetések” figyelembe vételével, hosszú távon (min. 20 év) hozzájárulnak az ország pozitív **pénzügyi** mérlegéhez, **környezet** kímélőek és **munkahelyeket** teremtenek.
8. Oktatás, kutatás, fejlesztés, innováció (K+F+I)
Az ország jövője szempontjából a **versenyképes oktatás** stratégiai kérdés. A műszaki kutatás és fejlesztés elsődleges célja **piacképes termékek** létrehozása, amelyek hazai hozzáadott értéket eredményeznek, növelik az exportot.
9. Energetikai berendezések és létesítmények megvalósításáról (tervezés + gyártás + építés + üzemeltetés + karbantartás + szolgáltatás)
Cél: a fogyasztók szolgálata, nemzetközi versenyképesség, **hazai hozzáadott érték** teremtése – kiemelten kezelve az „Alapvetések” 3. pontját.
10. A hazai atomerőművi kapacitás fenntartásáról
Az atomerőművi technológia hazánkban az elmúlt négy évtizedben az energiaellátás biztonságos és gazdaságos talpkövévé vált. A hazai társadalom elfogadta, a magyar gazdaság szerves részévé vált, nemzetközi szinten is elismert módon hozzájárult a magas szintű műszaki kultúra erősítéséhez. Erre alapozva, figyelemmel az önellátás biztonságára, a versenyképességre és a CO2 kibocsátás lényeges csökkenthetőségére, továbbá figyelembe véve, hogy Európában jelenleg 184 atomreaktor található (beleértve a környező országokat is), **támogatjuk**, hogy a jelenlegi kapacitások élettartama végére az ország **új, korszerű, biztonságos atomerőművi kapacitásokat** létesítsen.
11. A kapcsolt hő- és villamosenergia termelésről
Az energiaátalakítás ezen nagyon hatékony technológiája – körülményektől függő mértékben - képes jelentős költség és környezetterhelést csökkentő primerenergia megtakarításra, ezért terjesztését támogatjuk. Ha a versenypiacon hátrányba kerülne, akkor fogyasztói, vagy állami pénzügyi támogatást csak akkor tartjuk jogosnak, ha az Alapvetés 3. pontja szerint országunknak **pozitív pénzügyi eredményt** hoz.
12. A hazai megújuló energia felhasználásáról
Környezetvédelmi, gazdasági, pénzügyi és foglalkoztatási szempontok figyelembe vételével kívánatos az **elterjesztése**. Javaslattevé előtt az Alapvetések 3. és 6. pontja szerint hosszútávra szóló (min. 20 év) vizsgálatok végzendők.

13. Energetikai berendezések és létesítmények megvalósításáról (tervezés + gyártás + építés + üzemeltetés + karbantartás + szolgáltatás)
Cél: a fogyasztók szolgálata, nemzetközi versenyképesség, **hazai hozzáadott érték** teremtése – kiemelten kezelve az „Alapvetések” 3. pontját.
14. Hazai vízenergia hasznosításáról (beleértve Bős-Nagymaros kérdését is)
A döntések alapját az ország, az érintett régiók, a polgárok **komplex érdekei** kell, hogy meghatározzák (ökológia, vízháztartás, vízi út, gazdaságélénkítés, energetika, turizmus, stb.) – figyelemmel a nemzetközi összefüggésekre.
15. Hazai napenergia hasznosításáról
Az ország területén hasznosítható napenergia a nemzeti vagyon része, ezért hozadéka hosszú távon a fogyasztói érdekeken túlmenően, a **hazai pénzügyi mérleget** kell, hogy szolgálja. Költségelemzésénél figyelembe veendők az **időjárásfüggése** miatti pótkapacitás, hálózati, illetve tároló igények.
16. A hazai szélenergia hasznosításáról
Az ország területén hasznosítható szélenergia a nemzeti vagyon része, ezért hozadéka hosszú távon a fogyasztói érdekeken túlmenően, a **hazai pénzügyi mérleget** kell, hogy szolgálja.
Költségelemzésénél figyelembe veendők az **időjárásfüggése** miatti pótkapacitások, a villamos hálózatban szükségessé váló többlet beruházások, vagy különböző tározói lehetőségek.
17. Hazai agro-energetikai kérdésekről
A mezőgazdaság alapvető rendeltetése az emberi létezéshez szükséges **élelmiszer** megtermelése. Az energetikai hasznosítás első sorban a **hulladék**-felhasználáson alapuljon. Alkalmazásának feltétele, hogy hosszú távon ne veszélyeztesse az élelmiszertermelést és az ökológiai egyensúlyt, különös tekintettel az évmilliók alatt kialakult, a nemzeti vagyon részét képező **humuszkincsünkre**.
18. Hazai geotermikus energia hasznosításáról
Kívánatos, hogy polgártársaink létfenntartása szolgálatában kihasználjuk, de feltétele **megújuló tulajdonságának fenntartása**, továbbá a felszín alatti és feletti **maradó szennyezettség** megakadályozása.
19. Az ország területén előforduló geológiai természetű energiák a nemzeti vagyon részei, ezért hozadékuk hosszú távon a hazai gazdaságot és pénzügyi mérleget kell, hogy gyarapítsák.

Budapest, 2014. október 4.

Kidolgozta:

Dr. Korényi Zoltán
választmányi tag